

Årsberetning 2023

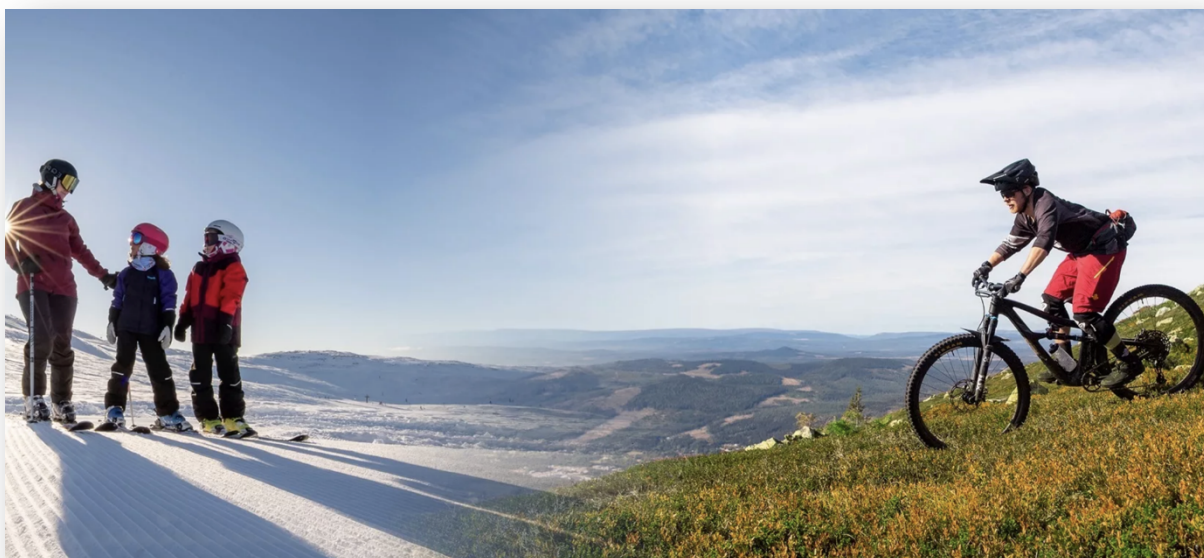

norske alpinanlegg
og fjelldestinasjoner

Camilla Sylling Clausen

Innhold

Om bransjeforeningen	2
Innledning	2
Administrasjon og styret.....	3
Medlemmer	4
Foreningens handlingsplan	5
Fakta og statistikk.....	6
Politikk- og myndighetsarbeidet.....	7
PR og media.....	8
Juridisk	10
Destinasjonsforum	11
Årsmøtet 2023.....	12
Kurs og seminarer	13
Bærekraft	14
Sikkerhet og skaderapportering	15
Statens Jernbanetilsyn.....	18
Studieturer	19
Fnugg.no	20
Bransjemagasinet «Alpin & fjell».....	21
FIANET – det europeiske fellesskapet for alpinbransjen.....	21
INTERALPIN – Innsbruck.....	23
Økonomi.....	24
Miljø og likestilling.....	24

Om bransjeforeningen

Vårt temabaserte landsdelsselskap og interesseorganisasjon er til for alle som driver alpinanlegg og fjelldestinasjonsselskaper i Norge. Foreningens oppgave er å hjelpe det enkelte medlem med råd og veiledning, og behandle saker som krever samlet vurdering. Vi skal også fungere som et felles talerør for alpinanlegg og fjelldestinasjoner, og vi skal kunne drive markedsføringstiltak, prosjekter med fokus på utvikling, og bedring av forutsetninger og rammevilkår for alpinbransjen og tilknyttede næringer som overnatting, servering, aktivitetsbedrifter med fler.

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner er viktige arenaer for lokal verdiskaping, arbeidsplasser, bosetting, folkehelse, lek og levende lokalsamfunn i hele landet. På [disse sidene](#) kan du lese mer om oss – og om våre medlemmers bidrag til industri og næringsliv, arbeidsplasser, distriktsutvikling, og sikkert drift av små og store, kommersielle og ideelle alpinanlegg tilknyttet foreningen. Her redegjør vi også for hvordan vi arbeider med viktige temaer for bransjen som sikkerhet, bærekraft, utdanning, rekruttering og utvikling.

Innledning

Bransjeforeningen og det temabaserte landsdelsselskapet [Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner](#) er engasjert i prosjekter og tematikk innenfor et bredt felt av kommersiell helårs fjellturisme og sikker drift av alpinanlegg. Foreningens hovedfokus er den alpine vintersesongen, og det er her det er brukt mest ressurser også i 2023. Samtidig jobber både foreningen og dens medlemmer med stadig utvikling mot en mer bærekraftig drift med fokus på utvikling av sommeraktiviteter og helårs arbeidsplasser.

Året 2023 startet innledningsvis med en forsesong med snøfall og gode, kalde temperaturer som hadde gitt et godt grunnlag for tidlig sesongstart og gode skiforhold. Samtidig stod vi i en tid med rekordhøye strømpriser, noe som hadde gitt bransjen enda nye utfordringer og oppgaver. Oppsummert kan nok en gang vi si at også 2023 var et travelt år!

Administrasjon og styret

Administrasjonen har i 2023 bestått av Generalsekretær Camilla Sylling Clausen og prosjektleder Turid Backe Viken. Begge i 100% stilling, frem til Turid ble valgt som ordfører i Trysil og på dette grunnlaget ble innvilget permisjon fra oktober.

På styrets beslutning har det også i 2023 blitt foretatt innkjøp av konsulenttjenester fra PR byrået FirstHouse i forbindelse med politisk lobbyvirksomhet og myndighets arbeide, samt juridisk bistand fra advokatfirmaet GjessingReimers som har bistått i diverse saker og deriblant utviklingen av den digitale skaderapporteringstjenesten.

Styret i foreningen i sin nåværende form, ble valgt på årsmøtet på Kvittfjell i april 2023.

Camilla Sylling Clausen

Daglig leder/Generalsekretær
Epost: camilla@alpinogfjell.no
Tlf: +47 92 40 52 17

Helge Bonden

Styreleder og daglig leder hos skihallen SNØ, et mellomstort kommersielt alpinanlegg
Epost: helge.bonden@snooslo.no
Tlf: +47 99 28 00 05

Odd Stensrud

Nestleder i styret og daglig leder i Hafjell Kvittfjell som representerer stort kommersielt anlegg
Epost: odd@hafjellkvittfjell.no
Tlf: +47 41 91 56 11

Marius Arnesen

Styremedlem, skitrener for Krødsherad, og daglig leder Norefjell Resort som representerer stort kommersielt anlegg
Epost: ma@norefjell.com
Tlf: +47 48 01 08 52

Sigbjørn Aanes

Styremedlem og partner/seniorrådgiver First House. Styremedlem i Narvik VM og politisk rådgiver for foreningen.
Epost: sa@firsthouse.no
Tlf: +47 92 88 78 86

Andreas Smith-Erichsen

Styremedlem og daglig leder hos Skistar Hemsedal som representerer stort kommersielt anlegg
Epost: ase@skistar.com
Tlf: +47 91 18 90 53

Ida Dyreng

Styremedlem som representant for destinasjonsmedlemmer, og daglig leder hos Destinasjon Trysil
Epost: ida@trysil.com
Tlf: +47 90 73 23 08

Hans Kristiansen

Styremedlem og daglig leder hos Kirkerudbakken, som representerer lite og ideelt alpinanlegg.
Epost: kirkerudbakkenskisenter@gmail.com
Tlf: +47 41 54 73 03

Nikolai Jelstrup

Varamedlem og markedsjef hos Nesfjellet, som representerer et mellomstort kommersielt alpinanlegg
Epost: nj@nesfjellet.no
Tlf: +47 48 44 43 41

Grethe Bøhn Busterud

Varamedlem og aktiv i Hamar alpinsenter Lierberget, Vang skileperforening som representerer ideelle/frivillige små alpinanlegg.
Epost: grethe.bohn.busterud@vea-fs.no
Tlf: +47 95 99 55 59

Turid-Backe Viken – prosjektleder frem til oktober 2023

Medlemmer

Foreningen hadde i 2023, 220 medlemmer, [alpinanlegg](#) og [8 destinasjonsselskaper](#), i tillegg til 60 [leverandørmedlemmer](#).

206 alpinanlegg i Norge er medlemmer i foreningen. Disse representerer om lag 98% av heiskortomsetningen i Norge. Anleggene varierer stort i størrelse og de er spredt utover hele landet. Vi kategoriserer medlemmene og deler opp i 4 medlemskategorier. På denne måten kan vi møte de ulike behovene hos medlemmene på best mulig måte. Det er mange utfordringer som er like om du er stor eller liten, men også mye som er ulikt.

- Alpinanlegg som er ideelt drevet
- Alpinanlegg som er kommersielt drevet
- Destinasjonsselskaper
- Leverandørmedlemmer

Medlemmene hører også til under ulike departementer. De ideelle alpinanleggene svarer under Kulturdepartementet mens de kommersielle svarer under Næringsdepartementet. I felles politiske spørsmål kan det også være Klima- og Miljødepartementet, Finansdepartementet eller Samferdselsdepartementet som svarer ut ulike spørsmål for foreningen som støtteordninger, eller ulike former for rammebetingelser.

Fjelldestinasjoner som har en stor andel alpin turisme, er en viktig eksportnæring som gir store ringvirkninger i kommunene. De største markedsfører seg i utlandet og har en økende andel utenlandske skiturister. I dag har vi 8 destinasjonsselskaper som medlemmer.

Til slutt har vi en egen kategori med rundt 60 leverandører som er leverandørmedlemmer hos oss. Disse betaler en årsavgift og får tilgang til medlemslister for direkte kommunikasjon. Flere av de viktigste leverandørmedlemmene våre bistår med kompetanseheving og råd for bærekraftig utvikling.

Foreningens handlingsplan

[Hele handlingsplanen kan leses her.](#)

Posisjonering av Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner

Dagens posisjon		Ønsket posisjon
Lav politisk kapital	➡	Videreutvikle relasjon til myndigheter politikere
Få eller ingen sterke ambassadører som er villig til å «gå i krigen»	➡	Utvikle relasjon til en eller flere politikere med godt nettverk og sentrale myndighetspersoner som «går i krigen» for bransjen
Lite utviklet og forankret budskap	➡	Tydelig overordnet budskap som er godt forankret blant medlemmene
Blir vurdert som en lite viktig næring og eksportindustri	➡	Viktig næring og eksportindustri, betydelig arbeidsplass i hele landet, særlig i distriktene
Alpinanleggene vurderes i liten grad viktig for kultur og folkehelse	➡	Alpinanleggene vurderes som en viktige bærer av kultur og folkehelse
Medlemsmassen har svært ulike interesser, kompetanse og profesjonalitet	➡	Økt kompetanse gjennom systematisk arbeid med kompetanseheving
Sårbar organisasjon	➡	Redusert sårbarhet gjennom kompetanseheving i medlemsmassen, aktivt styre og bruk av hele organisasjonen

Overordnet mål for foreningen

- Å styrke alpin næringen og norske fjelldestinasjoner sin posisjon som reiselivsindustri og betydelig arbeidsplass i hele landet, særlig i distriktene. Fremme alpin aktivitet og alpinanlegg som viktig bærer av idrett, folkehelse kultur i lokalsamfunn over hele landet.

Delmål

Politikere og myndigheter.

Alpin og fjell skal bygge relasjoner med politikere og myndigheter nasjonalt, regionalt og lokalt, samt øke deres kunnskap om næringen slik at de ønsker å bidra med å bygge næringen og alpin aktivitet

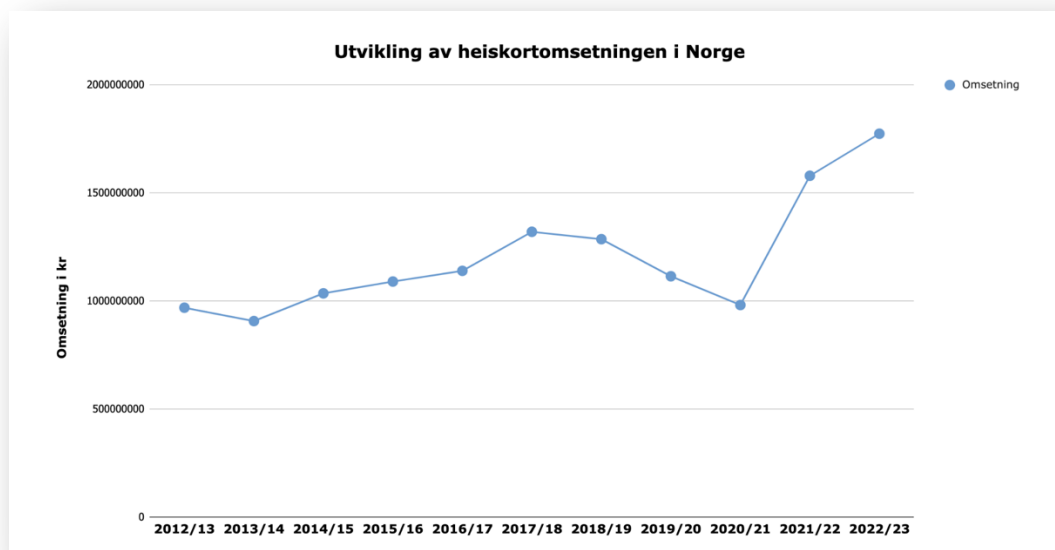
Media

Organisasjonen og medlemmene skal øke sin synlighet i media nasjonalt, regionalt og lokalt

Kompetanse

Organisasjonen og hvert enkelt medlem skal styrke sin kompetanse på kommunikasjon og myndighetskontakt nasjonalt og regionalt. Foreningen og medlemmene skal oppfattes som konstruktive og ansvarlige samarbeidspartnere med nasjonale, regionale og lokale myndigheter, andre organisasjoner og næringsliv.

Fakta og statistikk

Bransjeforeningen samler ulik aktuell statistikk gjennom våre medlemmer. I all hovedsak benytter vi oss av et utvalg medlemmer som vi kaller "statistikkutvalget". Gruppen har vært lik gjennom mange år og den består av små og store anlegg med ulik beliggenhet og kundegrunnlag, over hele landet, slik at vi får et riktig bilde gjennom fakta.

Slik lød pressemeldingen ved sesongslutt 2023:

- *Heiskortomsetningen i norske alpinanlegg vinteren 2022/2023 slår alle tidligere rekorder. Alpinbransjen øker heiskortsalget med 12% mot forrige sesong.*

Omsetningen basert på bransjens statistikkutvalg ender på 1,77 milliarder kroner (ex moms og Key Card inntekter). Tar man høyde for en prisstigning på 5% blir volumøkningen 7%.

- Vi har hatt svært god trafikk til nærmest alle våre medlemsanlegg, mye hjulpet av fantastiske snøforhold over store deler av landet. Ja, endelig en skikkelig vinter, sier Camilla Sylling Clausen, generalsekretær i foreningen «Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner».

- Når alpinbransjen nå summerer opp vintersesongen, kan vi kan vi gledelig konstatere at det er stor interesse for alpine aktiviteter i Norge. Våre medlemmer har kjempet hardt de siste årene, og det ble ny usikkerhet omkring sesongstart, drift og økonomi da strømkrisen toppet seg i høst og hjelpetiltak ikke slo inn for alle. Det er krevende å planlegge for snøproduksjon når været og temperatur også er en usikkerhetsfaktor, og strømmen er kostbar. Så kom heldigvis både snø og kulde, og snøen fortsatte å lave ned som en ekstra stor gave. Noen anlegg fikk rekordmengder vi ikke har sett på 100 år!

Alpinanleggene er hjørnestensbedrifter i mange kommuner, og flere har nå tatt et byks og kan presentere solid vekst. Vekst gir viktige ringvirkninger i kommunene og tilknyttede reiselivsnæringer. Også hos de mange mindre, ideelle og bynære anleggene har trafikken vært svært god og dette gir bransjen og dens premisssgivere og samarbeidspartnere en viktig påminnelse om at næranleggene er viktige arenaer for rekruttering, folkehelse, inkludering, lek, mestring og integrering.

De større alpindestinasjonene opplevde god pågang av gjester fra utenlandske nærmarkeder, hjulpet av både kronekurs og mangel på snø flere steder i mellom Europa. Glimrende forhold og etterlengtet vårsik kjøring ga også svært god trafikk også gjennom vinterferien og de viktige påskeukene.

- Det er bare å rette en stor takk til alle gjestene våre som kom ut i vinter. Vi gleder oss allerede til å åpne skiheisene igjen om 5-6 måneder. I mellomtiden ser vi frem til en spennende sommer, der mange nå satser stort på å bygge ut aktiviteter for sommersesongen. Sykkeltilbudene vokser og stadig nye aktiviteter dukker opp i form av mountain coasters, badeanlegg, tube baner, klatreparker, padelbaner, frisbeegolf og masse andre spennende aktiviteter for hele familien.

Helt unikt er det jo at vi i tillegg til skihallen SNØ, også har flotte sommerskianlegg på både Juvass, Stryn og Folgefonna i Norge, så det er muligheter også for de som nekker å gi slipp på vinteren. Når mange nå også velger norgesferie på grunn av dyr euro, blir det ekstra spennende å følge utviklingen, avslutter Sylling Clausen. Velkommen ut og riktig god sommer!

Folk strømmer til alpinbakkene: – Høyeste omsetninga på 30 år

Mange skisentre melder om rekordbesøk i januar og februar.

STRÅLENDE FORHOLD: Til tross for at det var uka etter vinterferien, var det mye mennesker i skibakkene på Lifjell 1. mars.

FOTO: STIAN WÅSJØ SIMONSEN / NRK

Bettina Olie Bjerkholdt
Journalist

Stian Wåsje Simonsen
Journalist

Solveig Svarstad
Journalist

Vi rapporterer fra
Telemark/Vestland

Publisert 1. mars 2023 kl. 16:33

Artikkelen er mer enn ett
år gammel.

Politikk- og myndighetsarbeidet

Rekruttering

I Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner jobber vi kontinuerlig med å øke interessen for alpin skikjøring gjennom ulike aktiviteter. Målet er å få flere til å stå på ski, altså nye skigjester fra inn og utland, men også å øke antall skidager blant de som allerede står på ski.

[Les mer her](#)

Utenlandsmarkedføring

Foreningen har en koordinerende rolle i eksportsatsingen til norske alpindestinasjoner. Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner er derimot ikke avsender av egne kampanjer rettet mot publikum.

[Les mer her](#)

Bærekraft

Mange av våre medlemmer ønsker at bransjeforeningen skal veilede i bærekraftsarbeidet for vår bransje. Nå jobber administrasjon og styret med kartlegging av behov. Hva skal vi fokusere på som bransje og hva er vår rolle som bransjeforening når det kommer til bærekraft?

[Les mer her](#)

Politikk og rammebetingelser

Foreningen jobber kontinuerlig med å påvirke rammebetingelsene for våre medlemmer. Eksempler er prosjekter som kan påvirke energipriser, smitteverntiltak, mv-satser, sikkerhetskrav mfl. Noen prosjekter og temaer følger vi kontinuerlig, mens andre blir mer ad-hoc preget og er brennhett en kortere periode. Akkurat nå er energispørsmål og sikkerhet vi bruker mest tid på.

[Les mer her](#)

De viktigste resultatene som kom ut av foreningens strategi for påvirkning av rammebetingelser, politisk og myndigheter er [oppsummert på foreningens hjemmesider](#) der man også kan lese høringssvar og innspill.

Foreningen engasjerte seg i avklaringer omkring de ulike strømstøtteordningene, både for kommersielle medlemmer og for ideelle. Vi jobbet for å påvirke rammebetingelsene i ordningen for ENOVA støtte i samme periode. Deler av arbeidet ble gjort i samarbeide med Norges Skiforbund, som også presset på vegne av de ideelle, opp igjennom Idrettsforbundet. I dette arbeidet ble det også lagt ned en betydelig innsats gjennom synliggjøring i media, nasjonalt og gjennom medlemmene i lokalpresse.

Foreningen leverte i 2022 et eget innspills notat som belyser viktigheten av å innlemme alpinbasert reiseliv i Norges eksports satsning – «Hele Norge eksporterer». Resultatet kom i 2023, reiselivet ble ett av Regjeringens 5 nye eksportsatsninger.

I desember leverte foreningen et [høringssvar til Strømprisutvalgets rapport](#) fra oktober.

Sitat;

Høringssvar
Strømprisutvalget -
desember 2023

-Vi ber om at bransjens særskilte utfordringer blir belyst i videre behandling av rapporten, og at en her må se på ordninger som er tilpasset sesongbasert virksomhet. Det vil være helt urimelig hvis virksomheter som driver sesongbasert ikke skal kunne få sammenlignbare vilkår som nå helårsvirksomheter har gjennom eksempelvis nye fastprisavtaler

PR og media

Alpinanleggene, bransjeforeningen og våre tilknyttede bedrifter har i samarbeide med våre medlemmer vært godt synlige på tv og radio, gjennom nyhetene, i artikler og i lokal og riksdekkende presse. Gjennom arbeidet med handlingsplanen og etter erfaringene fra pandemien, ble det utarbeidet diverse materiell til bruk via medlemmene. På en slik måte kunne medlemmene bidra lokalpolitisk og medialt i sentrale spørsmål, med påtrykk i sentrale bransjespørsmål for å få økt fokus og gjennomslagskraft.

Skisentrene varsler drømmepåske

Det ligger an til gode forhold i hele landet for dem som vil ta skia fatt i påsken. Skisentrene venter at det blir flust med folk i anleggene.

Publisert 31. mars 2023 kl. 10.32

Lesetid: 3 minutter

SOLEN SKINNER: I for eksempel Hemsedal. FOTO: NTB

I helga er siste sjanse, no stenger skisentera

Trass nysnø og pudderføre blir dette den siste helga for fleire av skisentera i landet.

✉ [Malin Kjellstadli Korsnes](#)
Journalist

✉ [Mari Aandahl Kippernes](#)
Journalist

Publisert 29. apr. 2023 kl. 09:30

Vilde og Jørund åpnet skisesongen:

– Artig å vise til de som sitter på kontoret nå

Bjørli skisenter ble først i landet med sesongåpning. I helgen går også startskuddet for flere av landets største alpinanlegg, og her får du vite hvor.

Foto: Harald Bjørnson Jacobsen /

TIDLIG UTE: Vilde Dahle Aandahl og Jørund Dahle sier de kjente i beina at det var årets første tur. – Kjempeartig, sier hun. Foto: Harald Bjørnson Jacobsen / TV 2

Det er ikke så ofte foreningen på vegne av bransjen svarer på kritikk i media, men her i DN gjorde vi et unntak:

- Behovet for snøproduksjon synliggjør med all tydelighet klodens menneskeskapte klimautfordringer. DN's Anne Rokkan har helt rett i at det er utfordrende tider i alpene («[Ski inn, ski ut](#)» i DN 21. januar). I fjor var det rekordlite snø her.
- *Alpinbransjen både skal og bør delta i debatter og vise samfunnsansvar. Men for å ha en god debatt må vi ha med alle fakta og flere perspektiv.*

Foreningens tilsvær kan leses i [sin helhet her](#).

Innlegg

Hvitvasking av snøproduksjon?

Snøkanonene bruker ren strøm og vann fra elver eller vann regulert til dette. Vi låner vannet fra naturen, og det renner tilbake når snøen smelter.

Nye snøkanontyper har redusert energibehovet med opptil 60–70 prosent, skriver Camilla Sylling Clausen (bildet). (Foto: Gunnar Lier)

Oppdatert 24. januar 2023, kl. 13.22

Juridisk

Felix Reimers

Epost: fr@gjessingreimers.no
Tlf: (+47) 920 16 530

Espen Egseth

Epost: espen.egseth@nordialaw.com
Tlf: +47 92 88 15 50

Foreningen jobbet i 2023 med bistand fra 2 advokater hhv. Espen Egseth fra Nordia Law og Felix Reimers fra GjessingReimers.

Begge advokater leverte juridiske artikler om aktuelle emner til bransjeforeningens magasin. Disse kan leses på foreningens intranett som er tilgjengelig via innlogg [her](#).

Administrasjonen gjennomførte også møter med vår forsikringspartner Gjensidige, der vi gjennomgikk aktuelle saker i retts- og forsikringssystemet sammen med vår advokat Felix Reimers for å avdekke saker av eventuell almen generell interesse for bransjen, slik at vi eventuelt kunne avgjøre om noen saker måtte følges opp tettere. Det var ingen saker av slik karakter i 2023.

norske alpinlegg
og fjelldestinasjoner

Tilbake til nettsiden
Meny

Juss

Her finner du tidligere publiserte juridiske artikler om ulike emner som har interesse for medlemmene.

Juridiske artikler

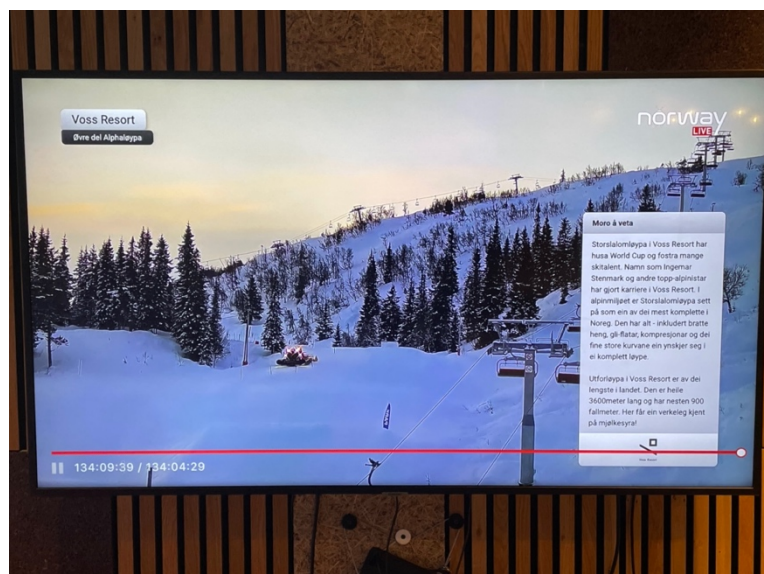
Dugnad og frivillig arbeid - ansvar	Ansvar i skianlegg - generelt	Parkeringsavgift	Markedsføring i sosiale medier
Logobruk gondolsaken	Høyesterettsaken - skikjørs aktsomhet	Tynning av skog - utbedring av pff-piste områder	Arbeidstid og overtid

Bransjeforeningen jobber med juridiske problemstillinger knyttet til retningslinjer, drift, ansvar og sikkerhet og vi bistår medlemmene i ulike typer saker. Gjennom flere år har vi bygget bred kompetanse gjennom et godt samarbeide med våre dyktige advokater.

Destinasjonsforum

Styremedlem Ida Dyreng har som representant for destinasjonsmedlemmene, gjennom året holdt «destinasjonsforum» som månedlige møter på Teams. Dette ble startet under første fysiske destinasjonstreff på Voss i januar 2023. Her fikk alle destinasjonene presenterte seg, og vi fikk diskutert rammebetingelser for hva foreningen skal bidra med, samt de ulike destinasjonsselskaperens behov.

Veldig nyttige og interessante dager, hvor vi også fikk tatt noen svinger hos Voss Resort!

Årsmøtet 2023

I 2023 ble det avholdt «årsmøtedager» på Kvittfjell i april. Alpinco var vertskap, og vi fikk en spennende presentasjon av selskapet av eier Anders Buchardt.

På årsmøtet ble også første versjon av [bransjeveilederen for bærekraftsarbeidet](#) lansert.

Innkalling til Årsmøte i Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner

Det innkalles herved til årsmøte 14 april 2023 klokken 10:00 på Gudbrandsgard Hotell Kvittfjell, i forbindelse med «årsmøtedagene».

Møtelokalet annonseres i resepsjonen på hotellet ved ankomst.

Dagsorden:

1. Konstituering av årsmøtet – valg møteleder, referent og 2 medlemmer til å signere protokoll
2. Styrets årsberetning
3. Regnskap
4. Fastsettelse av medlemskontingent
5. Valg av styre og valgkomité, fastsettelse av honorarer
6. Eventuelt

Frist for innsending av saker til post@alpinogfjell.no 31 mars 2023

Bilag til innkallingen:

- 2.1 Årsberetning 2022 – digital versjon
- 3.1 Årsregnskap 2022
- 3.2 Forslag til ny modell for medlemskontingent
- 5.1 Valgkomiteens innstilling

Vennlig hilsen

Camilla Sylling Clausen
Generalsekretær

Årets vinnere av parallellslalom –
Voss og Skimore Oslo

Kurs og seminarer

2023 var et innholdsrikt år – og foreningen holdt en rekke kurs og samlinger for medlemmene.

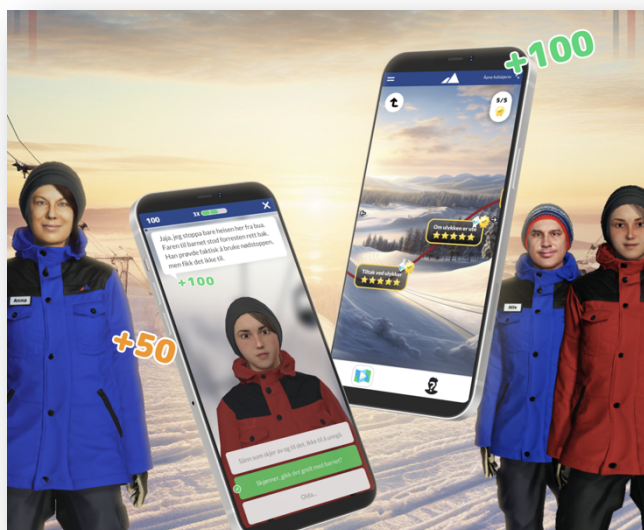
Følgende kurs og utdanninger ble gjennomført:

- Park-kurs i Varingskollen skisenter
- Preppekurs i Narvik
- Park- og preppekurs i Hemsedal
- Instruktørkurs i fallsikring Hovden
- Preppekurs i Trysil
- Skipatruljekurs del 1 og 2 på Geilo og i Hemsedal
- I tillegg ble det holdt [webinar om spillemidler og tilskudd](#) i regi av Norges Skiforbund

Ny digital læringsplattformform alpinbransjen!

Etter vedtak i styret i 2022, ble det besluttet å satse på å utvikle en digital læringsplattform. Målet var å nå ut til enda flere brukere, tiltrekke seg ny arbeidskraft, modernisere utdanningene, og sikre at flest mulig medlemsanlegg og ansatte kunne få tilgang til attraktive og moderniserte kurs.

De første kursene som skulle utvikles ble [driftslederutdanning for skitrekk og stolheis](#). Her ble det også besluttet at det var viktig å få frem et kurs for ledere, med fokus på det ansvaret det ligger i driftsleders oppgaver, regelverkskompetanse og generelt ansvar hos foretaket ved daglig leder eller styreleder, i foretak med skiheis.

Etter en omfattende prosjektering og anbudsrunde, falt valget på firmaet [Attensi](#) som partner i utviklingsprosessen.

Den store, nye satsningen på digitale kurs krevde en stor arbeidsinnsats fra administrasjonen og arbeidsgruppen, som bestod av styreleder Helge Bonden, nestleder Odd Stensrud, styremedlem Hans Kristiansen og etterhvert en gruppe bidragsyttere og fokustestere fra ulike medlemsanlegg.

Generalsekretæren ønsker å rette en stor takk til nestleder Odd Stensrud, Gustav Haugli i Skimore Oslo, styremedlem Hans Kristiansen, Tore Grønn i Hafjell, Anna Bryn på Voss, Tom Erik Finnerud i Nesfjellet, og Statens Jernbanetilsyn for bidrag, filmer og bistand i en krevende prosess med utvikling av kursene. Vi ønsker også å rette en stor takk til Taubaneteknikk og Gjensidige Norge for økonomiske bidrag.

Kursene ble lansert, klare for påmelding i oktober 2023, og ble svært godt mottatt ute hos medlemmene. I desember hadde hele 35 stykker utført kurset for skitrekk, 20 deltagere hadde tatt stolheiskurset og 15 stykker lederkurset.

Foreningen fortsetter utviklingen av nye kurs i 2024, og det ble besluttet at sikkerhetskurs for førere av prepareringsmaskiner, samt parbyggerkurs er de neste som lanseres sommeren 2024. Deretter kommer Skipatruljekurs.

Bærekraft

Arbeidet med å lansere en «veileder» som et oppslagsverk der små og store medlemmer kan finne god hjelp til hvordan de kan jobbe mer bærekraftig, fortsatte i 2023.

Første utgave av veilederen ble lansert på årsmøtet på Kvittfjell i april.

Bærekrafts- prosjektet ble ledet av prosjektleder Turid Backe-Viken.

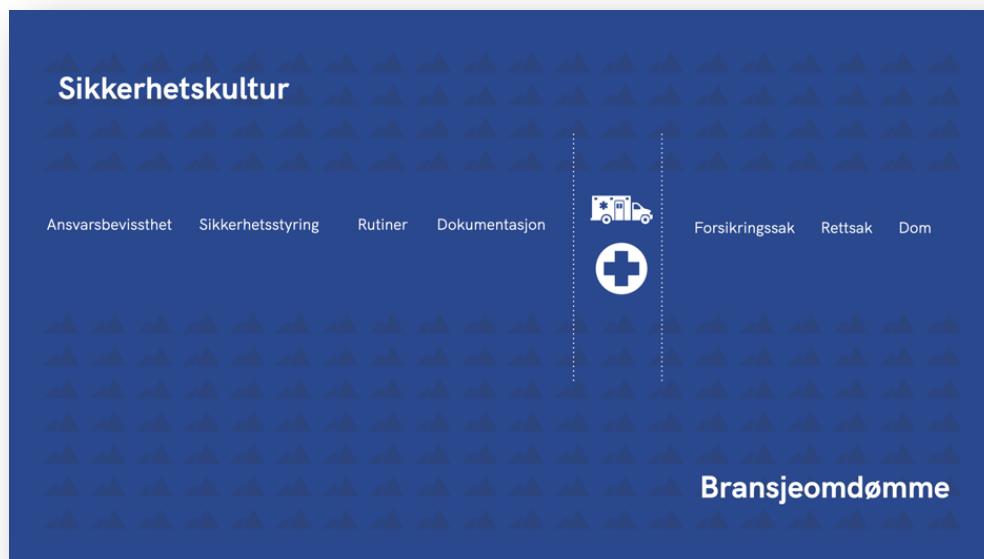
Foto: FN-sambandet

Innholdsfortegnelse

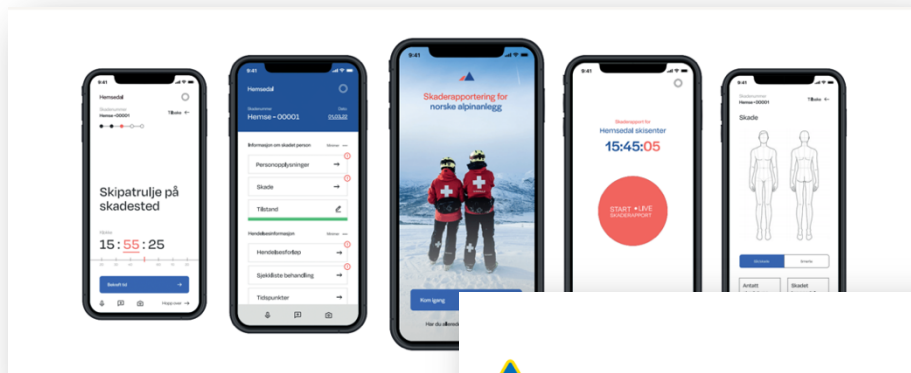
1	Innledning	s.4
2	Situasjonsbeskrivelse i alpinbransjen	s.5
3	Hva er egentlig bærekraft?	s.7
4	De 17 bærekraftsmålene	s.8
5	Sosial, økonomisk og klimamessig bærekraft er relevant i alpinæringen	s.10
6	Velg dine bærekraftsmål	s.10
7	Hvorfor bærekraft?	s.11
8	Hva må du dokumentere, og hvordan gjør du det?	s.12
9	Hvem er dine interessenter og hva forventer de?	s.13
10	Klima	s.15
11	Bevaring av klima og miljø	s.18
12	Direkte utslipp knyttet til drift	s.19
13	Indirekte utslipp knyttet til andre tjenester	s.21
14	Bærekraftig bruk av arealene i og rundt bakken	s.26
15	Sosial bærekraft	s.28
16	Økonomisk bærekraft	s.32
17	Eksempler på bærekraftstrategier og tiltak	s.35
18	Ulike typer sertifiseringsordninger	s.41
19	Hvordan kommunisere bærekraft til gjest	s.43
20	Egen strategiplan for arbeidet med bærekraft	s.48
	Vedlegg	s.50

Sikkerhet og skaderapportering

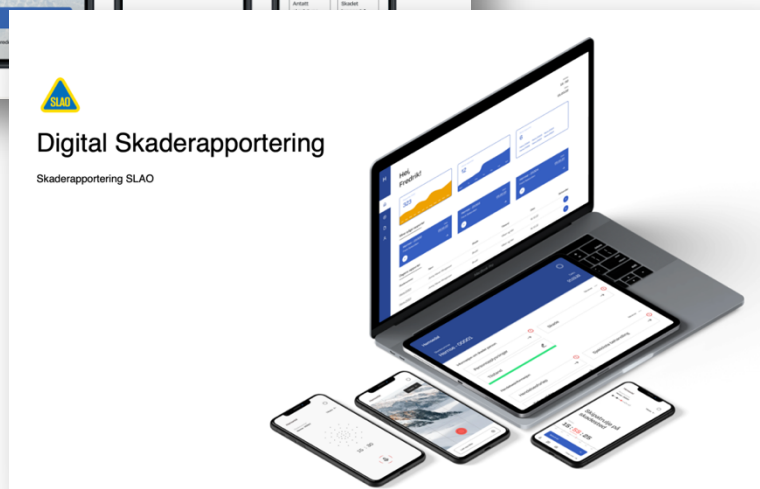

Salg til SLAO – digital skaderapport

Desember 2022 ble den nye digitale skaderapporteringstjenesten lansert. Vinteren 2023 ble derfor den første sesongen da tjenesten var aktivt i bruk. Over 100 medlemsanlegg tok i bruk tjenesten, som nå har over 500 unike brukere som kan rapportere skader og hendelser, for trygg og sikker lagring.

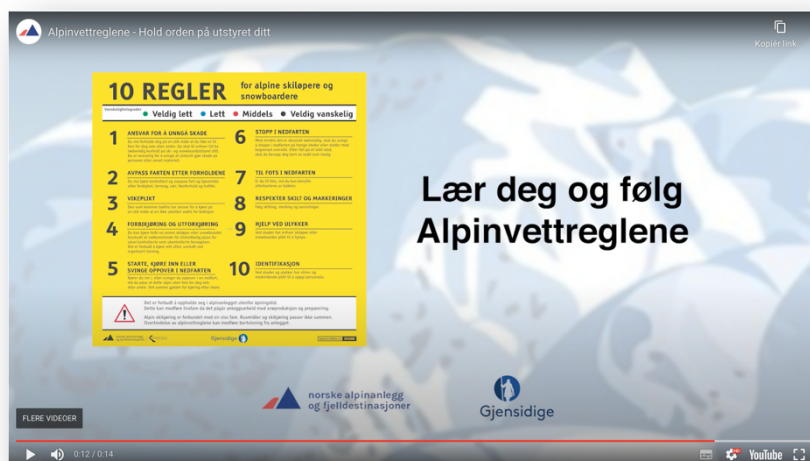
Gjennom vinteren fikk vår svenske søsterorganisasjon SLAO noen av sine medlemsanlegg til å være testbrukere. I konkurranse med en annen løsning fra Italia, ble det etterhvert besluttet at vår modell ble den foretrukne skaderapporteringsløsningen, også for svensk anlegg. I desember kjøpte så SLAO seg inn i skaderapportering.no – og etter videreutvikling og tilpasning til det svenske markedet, tilbys tjenesten nå også til over 200 skianlegg i Sverige.

Filmer med fokus på Alpinvettreglene

I samarbeide med Gjensidige ga vi Field Productions i oppdrag å lage [filmer med fokus på Alpinvettreglene](#). Vi ønsket ikke å bare "bruke pekefingeren", men gjøre noe humoristisk som gjestene og medlemmene kunne like og dele videre og vi får fokus på viktigheten at våre gjester følger Alpinvettreglene. Skuespiller Henrik Elvestad og skikjører Anders Bakke fikk roller i filmene, basert på «Jerry og the day» - hvordan IKKE oppføre seg ut i bakken, og være til fare for seg selv eller andre.

Desember 2022 ble den første filmen i en rekke filmer med fokus på Alpinvettreglene lansert. I vinterferieukene og til påske 2023, ble ytterligere filmer sluppet.

Trykk på bildet for å se filmene

Statens Havarikommisjon

- Baneavdelingen i Statens havarikommisjon undersøker fra 01.01.2024 alvorlige taubanehendelser og taubaneulykker. Dette kommer i tillegg til avdelingens ansvar som undersøkelsesmyndighet innen jernbane, trikk, bybane og T-bane. SHK dekker hele Norge og har en døgnbemannet beredskapsvaktordning der vi mottar mer enn 300 telefonvarsler pr år.

I forarbeidet til denne innføringen, deltok styreleder Helge Bonden, nestleder Odd Stensrud og Generalsekretær Camilla Sylling Clausen i møte hos Statens havarikommisjon, for å belyse foreningens arbeide og bistå kommisjonen med bransjekunnskap.

De ansatte hos SHK fikk også egne brukere til de nye digitale driftslederkursene som et ledd i deling av informasjon om alpinbransjen og skiheisdrift.

Varsling og rapportering

Taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser skal varsles og rapporteres til Havarikommisjonen (jf. [taubaneloven](#)).

§ 9. Varslingsplikt

Taubanevirksomheten skal straks varsle politiet og undersøkelsesmyndigheten om taubaneulykke eller alvorlig taubanehendelse.

Undersøkelsesmyndigheten skal varsle tilsynsmyndigheten om taubaneulykke eller alvorlig taubanehendelse.

§ 10. Rapporteringsplikt

Taubanevirksomheten skal rapportere opplysninger om taubaneulykker, alvorlige taubanehendelser og taubanehendelser til tilsynsmyndigheten og undersøkelsesmyndigheten.

Taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser skal rapporteres skriftlig til tilsynsmyndigheten og undersøkelsesmyndigheten så snart som mulig og senest innen 72 timer. Rapportering skal skje på skjema fastsatt av tilsynsmyndigheten og undersøkelsesmyndigheten i fellesskap.

Taubanehendelser skal rapporteres til tilsynsmyndigheten innen åtte dager. Rapportering skal skje på skjema fastsatt av tilsynsmyndigheten.

Rapportering kan skje elektronisk.

Varsling

Varslingstelefon taubane (24 t):
63 89 63 30

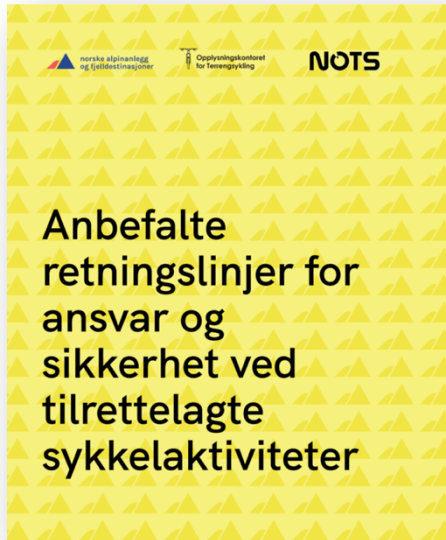
Rapportering

Skriftlig rapportering av en taubaneulykke eller alvorlig taubanehendelse skal skje innen 72 timer.

**Rapporteringsskjema hos
Statens jernbanetilsyn**

Felles nasjonal veileder for ansvar og sikkerhet i forbindelse med sykling og tilrettelagte aktiviteter i sommerhalvåret

Arbeidet med å revidere de tidligere anbefalte retningslinjene for ansvar og sikkerhet fra 2005 ble i 2022 iverksatt for å forsikre oss om at de oppfyller dagens krav til ansvar og sikkerhet i alpine nedfarter. I forbindelse med dette arbeidet, så foreningen også behov for lignende avklaringer omkring ansvar og sikkerhet, i forbindelse med sykkelaktiviteter og andre tilrettelagte aktiviteter i forbindelse med drift av alpinanlegg. (Mountain coasters, mfl.)

- *Formålet med anbefalte retningslinjer for ansvar og sikkerhet ved tilrettelagte sykkelaktiviteter er å sette søkelys på sikkerhets- og informasjonsarbeidet. Bransjeforeningen Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner ønsker å tydeliggjøre det ansvar som påhviler så vel syklisten som den tilrettelagte aktivitetens eiere og driftere (tilbydere). Vi ønsker med denne veiledningen å bidra til et godt, standardisert utgangspunkt for et godt sikkerhetsnivå innenfor tilrettelagte sykkelaktiviteter som er i stadig utvikling og tiltrekker seg et økende volum gjester. Slik vil vi og våre medlemmer også bidra til å skape gode og trygge sykkelopplevelser for alle gjester.*

De anbefalte retningslinjene beskriver videre hvilke tiltak som bør gjennomføres for å minimere risikoen og dermed bidra til å redusere antall skader forbundet med sykling innenfor ulike typer av tilrettelegging. Arbeidet med de anbefalte retningslinjene ble iverksatt for å forsikre oss om at tilbydere av tilrettelagte aktiviteter knyttet til sykling oppfyller dagens krav til ansvar og sikkerhet.

Videre har Alpin og fjell kartlagt informasjon den praksis for ansvar og sikkerhet som gjelder i Europa. Retningslinjene i veilederen skal gjelde for alle typer alpinanlegg, uavhengig av størrelse, drifts- eller eierform.

- *Bransjeforeningen understreker at det er anleggseiers ansvar å sette seg inn i og følge de enhver tid gjeldende lover og regler knyttet til tilrettelegging av aktiviteter, roller og ansvar i næringen. Det samme gjelder ansvaret for å sette seg inn i de til enhver tid gjeldende anbefalte retningslinjer og som kan danne en standard for bransjen. Dette er særlig viktig fordi det er en økende grad av tilrettelegging, men lite rettspraksis på en del felt.*

Grafisk materiell utarbeides og produseres av leverandør DayTwo. Bransjeveilederen vil distribueres alle medlemmer og samarbeidsorganisasjoner, og vil kunne bestilles fra foreningen som trykksak eller lastes ned digitalt når den blir klar våren 2024. ble tilsendt alle medlemmer per post slik at denne kan ligge lett tilgjengelig i pauserom osv. Bransjeveilederen vil være gjenstand for årlig gjennomgang og revisjon av innholdet i det digitale formatet.

Administrasjonen ønske å rette en stor takk til Knut Løkås i Haffjell Bike-Park for uvurderlig innsats og bidrag i koordinering av arbeidet. En stor takk også til advokat Felix Reimers for juridisk innsikt, gjennomsyn og bidrag. I tillegg takker vi representantene fra NOTS og Opplysningskontoret for Terrenghykking, for bidrag og samarbeide i forbindelse med arbeidet.

Taubaneforskriften endret fra 1. januar 2024

Plikten til å varsle og rapportere er endret. Statens havarikommisjon har fått en rolle.

Statens havarikommisjon er undersøkende myndighet på taubaneområdet fra 1. januar 2024.

Varsling av taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser skal skje til Statens havarikommisjon – **ikke** til Statens jernbanetilsyn.

Rapportering av taubaneulykker og alvorlige taubanehendelser skal skje **både** til Statens jernbanetilsyn og til Statens havarikommisjon.

[Les mer om endringen av regelverket hos undersøkelsesmyndigheten Havarikommisjonen.](#)

[Les høringsdokumentene fra SJT om endringen av regelverket.](#)

Ill 1: Styret besluttet å ferdigstille en ny driftslederutdanning i samarbeide med en e-læringspartner, innen høsten 2023, basert på tidligere [varslede endringer i sertifiseringsordningen for driftsledere](#).

Ill 2: En kontroll utført i 2023 av SJT viste at 133 virksomheter ikke har sendt inn rapporter og tiltaksplaner fra MIP. Dette er et alvorlig brudd på taubaneforskriften, og bransjeforeningen purret sine medlemmer på å følge regelverket.

[Taubaneforskriften pålegger virksomhetene å gjennomføre prøving periodisk.](#)

Rapport fra prøvingen og tiltaksplan skal sendes til Statens jernbanetilsyn (SJT) straks de foreligger. SJT har sendt varsel til alle virksomhetene som ikke har oppfylt dette kravet i forskriften. SJT vet ikke om virksomhetene har gjennomført MIP og feilet med rapporteringen, eller om de ikke har gjennomført MIP.

Det ble i 2023 også lansert veiledende film fra SJT, Film om oppstartskontroll og daglige kontroller for skitrekk og skitau som et ledd i at tilsynsmyndigheten også plikter å veilede foretakene:

Mangler mange rapporter fra magnetinduktiv prøving (MIP)

I en kontroll viste det seg at 133 virksomheter ikke har sendt inn rapporter og tiltaksplaner fra MIP. Dette er et alvorlig brudd på taubaneforskriften.

[Taubaneforskriften pålegger virksomhetene å gjennomføre prøving periodisk.](#)
Rapport fra prøvingen og tiltaksplan skal sendes til Statens jernbanetilsyn (SJT) straks de foreligger.

SJT har sendt varsel til alle virksomhetene som ikke har oppfylt dette kravet i forskriften. Vi vet ikke om virksomhetene har gjennomført MIP og feilet med rapporteringen, eller om de ikke har gjennomført MIP.

Eskil Lorås og Ingunn Diex Rognes i Statens jernbanetilsyn går gjennom temaer knyttet til oppstarts kontroll i taubaner i [denne filmen](#).

Studieturer

ÅRE

Kosmopolitisk atmosfær: En unik kombinasjon av skidåkning og underholdning i norra Europas mysigaste og trendigaste fjällby

Åre består av tre resmål; Åre Björnen, Åre By og Duved. Varje resmål har sin egen profil och målgrupp. Åre erbjuder skidåkning med en fallhöjd på 890 meter och totalt över 190 km preparerade pister, vilket är unikt i Sverige.

Sommartid finns en av världens bästa liftburna cykelparker för downhill-cykling och en mängd andra aktiviteter.

35e
största skid-anläggningen i världen*

EGNA & FÖRMEDLADE BÄDDAR	ANTAL NEDFARTER	ANTAL LIFTER	SKIDDAGAR
5 900	89	41	1481 000

Sälen VEMDALEN ÅRE HEMSEDAL TRYSIL STOCKHOLM

*2021 | Int. Report on Snow & Mountain Tourism

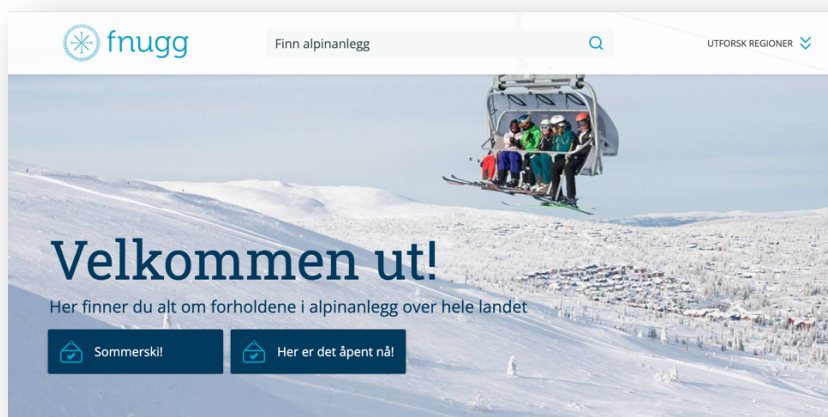
skistar

27 mars 2023 gikk turen til Åre i Sverige, for inspirasjon og erfaringsutveksling. Hele 50 kolleger var påmeldt studieturen. Søkelys på atmosfære, servering, historiefortelling og destinasjonsutvikling og destinasjonsutvikling var en spennende kombinasjon for mange, og foreningen mente at her er det mange som har en del å lære, kanskje særlig av servicenivået hos svenskene. Turen ble dekket av magasinet Alpin & Fjell [som kan leses her, side 20](#).

I august var det klart for tur til Østerrike med fokus på utvikling av sommerprodukter! Turen gikk til Hexenwasser Söll og så tli Serfauss Fiss Ladis der flere av oss allerede har vært vinterstid. Imponerende produkter og opplegg begge steder, og også her var det 50 blide turdeltagere med på tur som kom hjem slitne, men forhåpentligvis veldig inspirerte. Utrolig moro at studieturene våre har blitt så populære, både for drifttere, kommuner, eiendomsutviklere og for investorer. Mer om turen kan du lese i [magasinet Alpin & Fjell](#) s 14.

Fnugg.no

Alpinbransjens egen digitale informasjonstjeneste hadde i 2022 130 alpinanlegg med egen synlighet. Drift og vedlikehold utføres av det norske firmaet Dekode under ledelse av administrasjonen. Vær- og føredata fra fnugg.no hentes til visitnorway.com/alpine – sider på 12 språk.

Flere store norske medier henter også data direkte fra sidene, og gjerne lenker til nyhetssaker, da særlig til sesongstart og høysesong-uker som jul-, vinter- og påskeferie.

Ingen større endringer ble utført i 2023. Mer om tjenesten på foreningens [hjemmeside](#).

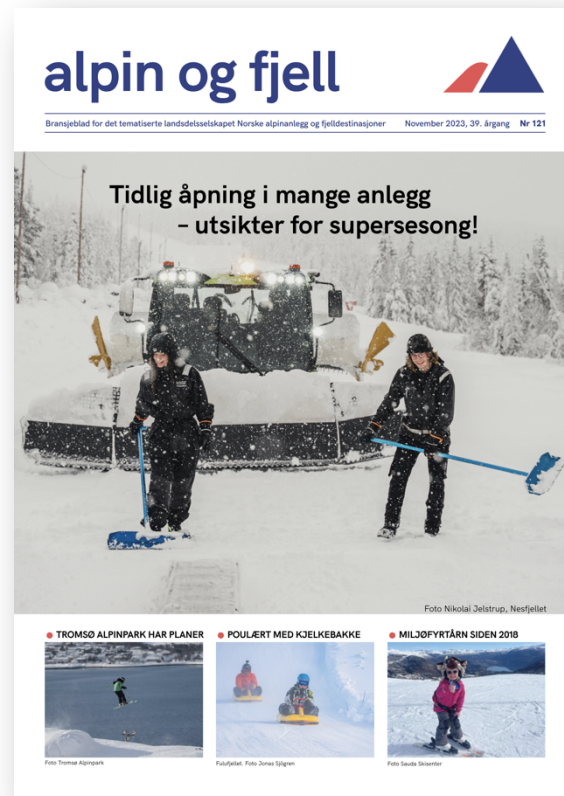
Bransjemagasinet «alpin & fjell»

Foreningens bransjemagasin fikk i 2021 et nytt navn og utseende. I 2023 ble det utgitt 4 utgaver. Distribusjonslisten ble i 2022 kraftig oppgradert. Magasinet leveres til alle kommuneadministrasjoner i tillegg til alle medlemmer og leverandørmedlemmer. Foreningen ønsket å nå ut bredere med kunnskap om både alpinbransjen, drift av alpinanlegg og destinasjonsutvikling av våre større destinasjoner, med fokus på både vinter og sommeraktiviteter, arbeidsplasser.

2023 utgavene kan leses her:

[Nummer 121](#) [Nummer 120](#)

[Nummer 119](#) [Nummer 118](#)

FIANET – det europeiske fellesskapet for alpinbransjen

Gjennom deltagelse i flere digitale møter med de andre europeiske skiheisorganisasjonene holdes bransjen oppdatert på de til en hver tid gjeldende endringer i bransjen. Vi følger sikkerhets- og bærekrafts spørsmål, ulykkesstatistikk og rettsaker, endringer i krav og lovverk, momssatser og andre rammebetingelser som er like eller avvikende i forhold til hjemme i Norge. Dette gir oss et godt bilde av bransjen som helhet og over de ulike sammenfallende problemstillinger bransjene står overfor i landene i Europa. Et viktig nettverk.

Det ble avholdt 2 møter i 2023. Generalsekretæren var dessverre forhindret fra å delta på disse fysisk (deltok på Teams), grunnet travel tid i foreningens kalender. Deltagelse vil prioriteres i 2023.

Norsk Reiseliv

Gjennom foreningens medlemskap i [Norsk Reiseliv](#) har vi muligheten til å være med å påvirke og sikre gode rammevilkår for hele reiselivet. I 2021 var det også her naturligvis særlig fokus på kompensasjonsordninger, refusjons og bestillingsvilkår samt samlet press fra reiselivet på Regjering og øvrige politikere for å oppnå forståelse for den krevende situasjonen næringen stod i. Generalsekretæren ble i 2021 valgt som styremedlem i foreningen, og sitter i en periode på 2 år ut 2023.

NHO Reiseliv

Foreningen er medlem av NHO Reiseliv, og også gjennom dette medlemskapet har vi muligheten til å belyse noen av de utfordringene medlemmene og næringene våre har stått i gjennom 2023. Avklaringer og press på strømstøtteordninger ble særlig viktige punkter foreningen jobbet tett sammen med NHO Reiseliv om, i tillegg til spørsmål omkring å inkludere alpin reiseliv i den nye eksportsatsningen.

Tilskuddsordninger

På foreningens intranett oppdaterer vi fortløpende [oversikt over tilskuddsordninger](#) det er mulig fr foreningens ulike typer medlemmer å søke på. Det har i 2023 vært økt fokus på de ulike mulighetene, og vi retter en stor takk til Styremedlem Grethe Bøhn Busterud for sitt arbeide med innsikt i tilskuddsordningene, og sine mange kilder til glede for flere av medlemmene, og da særlig de mindre alpinanleggene og de som er ideelt drevet.

Innovasjon Norge Reiseliv – utenlandsmarkedsføring

Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner er ikke en merkevare som markedsføres som avsender mot publikum, og selskapet er ikke avsender av egne kampanjer. Foreningen har en koordinerende rolle i eksportsatsingen til norske alpindestinasjoner. Vi jobber sammen med medlemmene for å få størst mulig effekt av virkemiddelapparatets arbeide med vinterkampanjen, primært Innovasjon Norge. Vintermarkedsføring og fokus på alpin vinterferie.

Høsten 2022 ble Aase Marthe Horrigmo ansatt som ny Reiselivsdirektør i Innovasjon Norge. Det har i en periode over flere år vært misnøye i alpinbransjen og andre deler av reiselivsbransjen med hvordan samarbeidet mellom reiselivsnæringen og Innovasjon Norge (Visitnorway) har fungert. Arbeidsgruppen har fortsatt å forsøke å få igjennom flere deler av bransjens ønsker om mer målrettet og salgsutløsende materiale i kampanjearbeidet, uten at vi føler at det har lyktes så godt.

Arbeidsgruppen har ved flere anledninger bedt om at materialet skulle endres eller trekkes, da destinasjonene ikke kjente seg igjen i materialet. Etter mye frem og tilbake ble materialet endret til «For the Love of snow». En klar forbedring, men vi er ikke helt i mål ennå og vil følge den målbare effekten av kampanjen videre inn i 2023.

Generalsekretæren ble i 2022 tildelt plass i «Strategisk råd» for å fortsette dialogen omkring bruken av midlene til felles utenlandsmarkedsføring – den såkalte «Fellesgodefinansieringen» som virkemiddel. Hun valgte etter enighet med styret, å trekke seg fra dette vervet våren 2023. [Begrunnelse i saken fra DN](#)

INTERALPIN – Innsbruck

Hvert annet år arrangeres den store bransjemessen for alpinindustrien – [INTERALPIN i Innsbruck](#). Her deltok prosjektleder Turid Backe-Viken sammen med Generalsekretæren. Det knyttes mange nyttige kontakter, vi fikk sett nyheter og hva som rører seg i alpinindustrien og utvikling av sommersesongen, og særlig viktig var det å få se om vi har dekket alle typer leverandører til messen vår hjemme i Norge, hente inn nye og finne spennende konsepter som også kan være av interesse for oss.

Økonomi

Årsresultatet ble et overskudd på 107 252,-

Inntekter 8 245 373,-

Det bemerkes at inntektene er noe lavere enn i 2022, som var et såkalt «messeår» som gir foreningen ekstra inntekter, hvert annet år.

Generalsekretæren bekrefter at Azets Insight AS avd. Asker og Bærum er gitt all relevant dokumentasjon og opplysninger om vesentlige forhold av betydning, herunder hendelser oppstått etter balansedato. Azets Insight AS avd. Asker og Bærum Azets Insight AS avd. Asker og Bærum vil i samsvar med skriftlig fullmakt forestå elektronisk signering og innsending til Brønnøysundregistrene.

Miljø og likestilling

I henhold til lover og forskrifter fører foreningen oversikt over totalt sykefravær blant selskapets ansatte. Daglig leder og prosjektleder har ikke hatt sykefravær av nevneverdig karakter. Det er vår bestemte oppfatning at arbeidsmiljøet og den generelle trivsel på arbeidsplassen er god.

Foreningen forurensrer ikke det ytre miljø med avfallsprodukter utover ordinært papiravfall. Styret og valgkomité arbeider for full likestilling mellom kjønnene og øvrig mangfold i sammensetningen av styret og administrasjon.

Camilla Sylling Clausen

Generalsekretær
Norske alpinanlegg og fjelldestinasjoner